

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

แผนขับเคลื่อนการบังคับใช้ พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาด อาหารสำหรับเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (พ.ศ. 2566 – 2570)

**แผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติ
ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารก
และเด็กเล็ก พ.ศ. 2560
(พ.ศ. 2566 – 2570)**

จัดทำโดย สำนักส่งเสริมสุขภาพ
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
88/22 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0 2590 4437

โทรสาร 0 2590 4427

Website <http://milkcode.anamai.moph.go.th>

พิมพ์ครั้งที่ 1 มีนาคม 2566

จำนวนพิมพ์ 1,200 เล่ม

พิมพ์ที่ บริษัท พี.เอส. อินเตอร์พริ้นต์ จำกัด
30/152 หมู่ 1 ซอยพร้อมมิตร 3 ถนนสุขุมวิท ตำบลบางเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ 10270 โทรศัพท์: 085-110-1368

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560	1
1.2 เจตนารมณ์ของกฎหมาย	3
บทที่ 2 ความจำเป็นของการจัดทำแผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560	4
2.1 ข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560	4
2.2 ความเชื่อมโยงของแผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติฯ กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	4
บทที่ 3 ผลการดำเนินงาน และการติดตามเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (พ.ศ. 2562 – 2565)	5
- ผลการดำเนินงาน ปี พ.ศ. 2562	5
- ผลการดำเนินงาน ปี พ.ศ. 2563	6
- ผลการดำเนินงาน ปี พ.ศ. 2564	8
- ผลการดำเนินงาน ปี พ.ศ. 2565	11
บทที่ 4 แผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (พ.ศ. 2566 – 2570)	15
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาระบบบริหารจัดการการขับเคลื่อนกฎหมาย	17
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : เสริมสร้างความเข้มแข็งระบบเฝ้าระวังการละเมิดและการบังคับใช้กฎหมาย	20
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ขับเคลื่อนทางสังคม สื่อสารสาธารณะเพื่อควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก	24
บทที่ ๕ การแปลงแผนสู่การปฏิบัติและการติดตามผล	28
5.1 การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ	28
5.2 การติดตามและประเมินผล	31

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ถือเป็นปัจจัยหลักในการสร้างทารกที่แข็งแรง ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เนื่องจาก “นมแม่” เป็นอาหารที่ธรรมชาติสร้างขึ้นมา มีคุณประโยชน์และคุณค่าครบถ้วน เหมาะสมที่สุดสำหรับทารกและเด็กเล็ก เพราะในนมแม่มีภูมิคุ้มกันโรคที่ช่วยปกป้องให้ลูกแข็งแรงจากการติดเชื้อ และฮอร์โมนที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของทารก โดยนมแม่เป็นอาหารที่มีแหล่งพลังงานหลัก ซึ่งรวมถึงกรดอะมิโน และกรดไขมันที่จำเป็นต่อพัฒนาการทางสมองของทารกแรกเกิด โดยไม่จำเป็นต้องเสริมอาหารอื่น นอกจากคุณประโยชน์และคุณค่าอย่างมากในทางด้านสุขภาพร่างกาย การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ยังเป็นกระบวนการที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์และจิตใจ เพราะช่วงเวลาที่แม่ให้นมลูกเป็นการสร้างสายใยความรักความผูกพันระหว่างแม่กับลูกที่ดีที่สุดทางหนึ่งผ่านทาง การโอบกอด สัมผัส อีกประการหนึ่งคือนมแม่ไม่มีค่าใช้จ่ายแตกต่างจากนมผสมที่แม่จำเป็นต้องซื้ออย่างต่อเนื่องทุกเดือนทำให้เป็นภาระทางเศรษฐกิจของครัวเรือน ด้วยประโยชน์และคุณค่าของนมแม่ องค์การอนามัยโลกจึงแนะนำให้เด็กทุกคนกินนมแม่อย่างเดียวยัง 6 เดือน และกินนมแม่ต่อเนื่องควบคู่กับอาหารตามวัยไปจนถึงอายุ 2 ปี หรือนานกว่านั้น

จากผลการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย ครั้งที่ 6 (Multiple Indicator Cluster Survey) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติร่วมกับองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติพบว่าในปีพ.ศ. 2562 มีแม่ไทยเพียงร้อยละ 14 ที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวในช่วง 6 เดือนแรก ซึ่งเป็นอัตราที่ลดน้อยลงเมื่อเทียบกับผลสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2559 ที่พบร้อยละ 23 จัดได้ว่าอยู่ในกลุ่มระดับต่ำมากของโลก ทั้งนี้ เป็นที่ทราบกันว่ามีเงื่อนไขหลายประการที่ทำให้เด็กส่วนใหญ่ได้กินนมแม่แทนนมแม่ ทั้งเงื่อนไขจากสุขภาพแม่-ลูก และเงื่อนไขทางสังคม จากงานวิจัยและการสำรวจพบว่าปัจจัยและสาเหตุสำคัญที่ทำให้การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในประเทศไทยไม่สำเร็จคือการที่แม่ต้องกลับไปทำงานเนื่องจากสิทธิลาคลอดมีเพียง 90 วัน หรือน้อยกว่า และบางส่วนไม่ต้องการลาคลอดเนื่องจากทำให้เสียสิทธิในการได้รับเงินเดือนเต็มจำนวนส่วนหนึ่งแม่เชื่อว่าน้ำนมตนเองไม่เพียงพอซึ่งอาจเกิดจากการขาดความรู้และความเชื่อมั่นในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่หรือการที่แม่เชื่อว่านมแม่มีสารอาหารไม่เพียงพอหรือเชื่อว่านมผสมดีเทียบเท่าหรือดีกว่านมแม่ และยังมีผลการศึกษาพบว่าอุตสาหกรรมนมผงใช้กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดหลากหลาย เช่น การโฆษณา การตลาดทางตรง และการใช้พนักงานขาย กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดของอุตสาหกรรมนมผง ส่งผลกระทบต่อมายาคติทัศนคติ และพฤติกรรมกรรมการเลี้ยงลูกด้วยนมผงของหญิงไทย และผู้หญิงที่มีทัศนคติชื่นชอบการส่งเสริมการตลาดของอุตสาหกรรมนมผงจะมีโอกาสเลี้ยงลูกด้วยนมผงมากกว่าผู้หญิงที่มีทัศนคติไม่ชื่นชอบการส่งเสริมการตลาดของอุตสาหกรรมนมผง ถึง 2.3 เท่า ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงได้ยากในกลุ่มแม่มือใหม่ หากไม่ได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลืออย่างทันที่จากบุคลากรทางการแพทย์และครอบครัว จะกลายเป็นจุดอ่อนที่เปิดโอกาสให้กลยุทธ์ทางการโฆษณาและส่งเสริมการตลาดที่รุนแรงของนมผงเข้ามามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของแม่และครอบครัวในการเลือกใช้นมผงแทนนมแม่

ประเทศไทยได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และปกป้อง ให้แม่สามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้สำเร็จ ผ่านการจัดทำนโยบายและมาตรการในด้านต่างๆ หนึ่งในมาตรการสำคัญเพื่อปกป้องแม่และเด็ก คือ การออกพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ได้สำเร็จ ซึ่งการผลักดันกฎหมายมีจุดเริ่มต้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 ที่ประเทศไทยร่วมรับรองมติในเวทีการประชุมสมัชชาอนามัยโลก ครั้งที่ 34 WHA 34.22 เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2524 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์สากลว่าด้วยการตลาดอาหารทดแทนนมแม่ “The International Code of Marketing of Breast-Milk Substitutes” หรือ CODE ให้เป็นมาตรฐานสากลขั้นต่ำ ประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลกจะนำไปปรับใช้เป็นมาตรการในระดับประเทศเพื่อควบคุมกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดของอาหารทดแทนนมแม่

ภายหลังจากที่ประเทศไทยเข้าร่วมลงนามรับรอง CODE ในปี พ.ศ.2524 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จึงได้นำหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการจัดทำ “หลักเกณฑ์ว่าด้วยการโฆษณาและจำหน่ายอาหารทดแทนนมแม่และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2524” (ฉบับประเทศไทย) จากสถานการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่มีอัตราการลดลงเพราะแม่ขาดความรู้เรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และได้รับอิทธิพลของการโฆษณา กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จึงทำการปรับปรุงหลักเกณฑ์ว่าด้วยการโฆษณา ครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2527 ภายใต้ชื่อ “หลักเกณฑ์ว่าด้วยการโฆษณาและจำหน่ายอาหารทดแทนและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. 2527” ด้วยการขอความร่วมมือจากอุตสาหกรรมนมผงข้ามชาติที่เข้ามาดำเนินธุรกิจในประเทศไทยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ผลลัพธ์คือ กลุ่มอุตสาหกรรมนมผงยังคงทำการตลาดที่ละเมิด CODE และพัฒนากลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดมากขึ้น ด้วยสถานการณ์ดังกล่าวจึงทำให้ กรมอนามัย ปรับปรุงหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. 2538 ครั้งที่ 3 แต่ยังคงถือว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากยังไม่มีบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน การส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กที่มุ่งเน้นเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายแม่และครอบครัวยังคงพบเห็นได้อย่างต่อเนื่อง แม่และครอบครัวได้รับข้อมูลที่ไม่เหมาะสมเกิดเป็นความเชื่อและมายาคติว่า “นมผสมดีเทียบเท่ากับนมแม่และใช้ทดแทนกันได้” เป็นผลให้อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวในช่วง 6 เดือนแรก ของประเทศไทยอยู่ที่ร้อยละ 5.4 ในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งถือว่าต่ำที่สุดในภูมิภาคเอเชีย ต่อมาในปี พ.ศ. 2551 กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย จึงได้ผลักดันให้เกิดการควบคุมการส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กที่จริงจังขึ้น โดยการออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. 2551” เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2551 แต่เนื่องจากประกาศกระทรวงฉบับดังกล่าวยังคงเป็นมาตรการสมัครใจที่ไม่มีบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน ประกอบกับข้อมูลจากการวิจัยและผลสำรวจ พบว่า ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่ายจำนวนมาก ยังคงทำการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กอย่างไม่เหมาะสม

กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย ดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องมาตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ.2524 ถึง พ.ศ. 2551 เพื่อให้เหมาะสมและทันต่อกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดแต่ไม่เกิดผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติเท่าที่ควร กรมอนามัยและภาคีเครือข่าย จึงได้ร่วมกันขับเคลื่อนในเวทีการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติ ในปี พ.ศ. 2553 เสนอคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงสาธารณสุข ผลักดันร่างกฎหมายเพื่อควบคุมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง คณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2554 มีมติรับรองตาม

มติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ มอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่ดำเนินการผลักดันกฎหมายดังกล่าว จนกระทั่งประสบผลสำเร็จในปี พ.ศ. 2560 เมื่อมีการประกาศ “พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560” ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 ให้กฎหมายเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2560 เป็นต้นมา

1.2 เจตนารมณ์ของกฎหมาย

พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กให้เป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อปกป้องสิทธิและสุขภาพของทารกและเด็กเล็กทุกคน ให้ได้รับอาหารที่ดีและเหมาะสมที่สุด ผ่านการปกป้องแม่และครอบครัวให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก

บทที่ 2

ความจำเป็นของการจัดทำแผนขับเคลื่อนการบังคับใช้ พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

2.1 ข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

ตามมาตรา 10 (1) และ (2) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารก อาหารสำหรับเด็กเล็ก และอาหารเสริมสำหรับทารก รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบในการเฝ้าระวังการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารก อาหารสำหรับเด็กเล็ก และอาหารเสริมสำหรับทารก ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก จึงได้จัดทำแผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ระยะเวลา 5 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2566 – 2570 ขึ้น เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติฯ สร้างกลไกและผลักดันให้การขับเคลื่อนและการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ความเชื่อมโยงของแผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติฯ กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

การจัดทำแผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 เป็นการกำหนดทิศทางการทำงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการผลักดันให้กฎหมายมีผลบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ถือเป็นกลไกสำคัญหนึ่งที่จะช่วยปกป้องแม่และครอบครัวให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการตัดสินใจเลือกอาหารที่เหมาะสมที่สุดให้แก่ทารกโดยปราศจากการชักชวนที่เกิดจากการส่งเสริมการตลาด อันนำไปสู่การได้รับอาหารที่ดีที่ช่วยให้เด็กเติบโตอย่างมีสุขภาพแข็งแรง เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่มีเป้าหมายสำคัญ คือ สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตตามประเด็นยุทธศาสตร์การสร้างเสริมให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี ในเป้าหมายที่ 1 ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ สามารถดูแลสุขภาพ มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เนื่องจากการได้รับนมแม่ถือเป็นการลดความเสี่ยงในการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในระยะยาว เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดี

บทที่ 3

ผลการดำเนินงาน และการติดตามเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (พ.ศ. 2562 – 2565)

ผลการดำเนินงาน ปี พ.ศ. 2562

สถานการณ์การเฝ้าระวัง

สำนักส่งเสริมสุขภาพ ร่วมกับศูนย์อนามัยเขต กรมอนามัย ได้ดำเนินการติดตามเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายเชิงรุกโดยการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 โดยมีเป้าหมายอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี โดยให้ครอบคลุมสถานที่เป้าหมายที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดการละเมิดกฎหมายได้บ่อย ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ร้านขายส่ง ร้านขายยา โรงพยาบาลของรัฐและเอกชน คลินิกเอกชน โรงงานหรือสถานประกอบการ หรือการสุ่มสำรวจกิจกรรมที่พบบ่อยในพื้นที่ ผลจากการเฝ้าระวังเชิงรุกในพื้นที่ไม่พบการละเมิดกฎหมาย แต่ผลจากการเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายผ่านช่องทางออนไลน์ พบการละเมิดกฎหมาย 19 เรื่อง โดยส่วนมากเป็นเรื่องการส่งเสริมการตลาด สถานการณ์ในภาพรวมในพื้นที่ยังไม่พบการละเมิดกฎหมาย อย่างไรก็ตามพบว่าในบางพื้นที่พบการกระทำที่เข้าข่ายมีความเสี่ยงที่จะเกิดการละเมิด พนักงานเจ้าหน้าที่จะให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ และแจกสื่อประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ประกอบการ

การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนระบบเฝ้าระวัง

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย สนับสนุนระบบเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมาย เพื่อให้พื้นที่นำไปปฏิบัติ ดังนี้

1. จัดทำคู่มือ

- คู่มือคำอธิบายเพิ่มเติมเพื่อเป็นสื่อประกอบการสร้างการรับรู้และความเข้าใจแก่ประชาชน และเป็นแนวทางในการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายที่มาของแนวคิดหลักการ และสาระสำคัญของพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

- แนวทางคู่มือปฏิบัติงานสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นคำอธิบายให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 และผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนกฎหมาย การส่งต่อข้อร้องเรียนและเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายที่อาจจะเกิดขึ้นได้

2. การพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฯ

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่เฝ้าระวังและตรวจสอบกรณีมีเหตุสงสัยว่ามีการกระทำผิดพระราชบัญญัติฯ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่และบุคลากรสาธารณสุขมีความรู้ มีทักษะ และสามารถปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับข้อกำหนดในพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 จึงได้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมาย ซึ่งเป็นบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล รวมทั้งบุคลากรสาธารณสุขอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลแม่และเด็ก เช่น พยาบาลวิชาชีพ อาสาสมัครสาธารณสุข ฯลฯ ทั้งนี้ สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย ได้จัดประชุมเพื่อพัฒนาศักยภาพให้แก่ผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้แก่ นิติกรที่ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทั่วประเทศ และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งในสังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลการดำเนินงาน ปี พ.ศ. 2563

สถานการณ์การเฝ้าระวัง

ผลการดำเนินงานการสร้างระบบการเฝ้าระวัง ติดตามและบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ ของศูนย์อนามัย ดำเนินการเฝ้าระวังเชิงรุก ไตรมาสละ 1 ครั้ง โดยการสุ่มตรวจในพื้นที่ ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า ร้านขายยา โรงพยาบาลของรัฐและเอกชน ศูนย์เด็กเล็ก และเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายผ่านช่องทางออนไลน์ เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้การลงพื้นที่เพื่อเฝ้าระวังเชิงรุกทำได้ยาก จึงพบการละเมิดกฎหมายเพียง 9 เรื่อง ภาพรวมสถานการณ์การเฝ้าระวัง ปี 2563 เจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขรับทราบในเนื้อหาสาระสำคัญของกฎหมายแต่ยังขาดความเข้าใจในบางประเด็น เช่น การส่งเสริมการตลาดของร้านค้า ผู้ประกอบการ หรือในสถานพยาบาล ขาดการสื่อสารให้บุคลากรด้านสาธารณสุขรับทราบอย่างทั่วถึง รวมทั้งมีการอะลุ้มอล่วยกับการกระทำของบุคลากรทางการแพทย์ด้วยตนเอง ร้านสะดวกซื้อ และร้านค้าโดยส่วนมากรับทราบว่ามีการพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 แต่ยังขาดความเข้าใจในเนื้อหาบางอย่าง เช่น การลดราคา การจัดแสดงสินค้า หรือการส่งเสริมการตลาดในรูปแบบอื่นๆ

การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนระบบเฝ้าระวัง

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย ได้มีการดำเนินงานต่างๆ เพื่อสนับสนุนระบบเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมาย ดังนี้

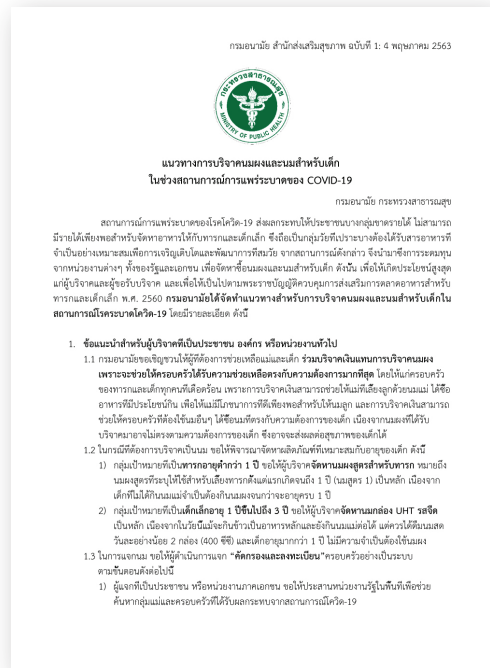
1. การสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 สำนักส่งเสริมสุขภาพและศูนย์สื่อสารสาธารณะเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติฯ ผ่านช่องทางเว็บไซต์และ Facebook กรมอนามัย และสำนักส่งเสริมสุขภาพ
2. จัดทำหลักเกณฑ์ แนวทางและคู่มือเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ได้แก่

2.1 แผนขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (พ.ศ. 2563 - 2565) เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางการทำงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการผลักดันให้กฎหมายมีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 จัดทำแนวทางการบริจาคมผงและนมสำหรับเด็ก ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้บริจาคมและผู้เข้ารับบริจาคม และเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

แผนขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (พ.ศ. 2563-2565)

แนวทางการบริจาคมผงและนมสำหรับเด็ก ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19

3. การพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ ศูนย์อนามัยมีการจัดกิจกรรม ดังนี้

- ประชุมเชิงปฏิบัติการการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 โดยกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ แพทย์ เภสัชกร นักวิชาการสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ นิติกร พนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายคุ้มครองผู้บริโภค และเครือข่าย (สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน/สถานประกอบการ)

- อบรมให้ความรู้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ประกอบไปด้วย นิติกร เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพ และนักวิชาการสาธารณสุข และบุคลากรสาธารณสุข ติดตามการดำเนินการขอมีบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการออกบัตรจากกรมอนามัย และทดลองใช้โปรแกรมบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่

4. โปรแกรมจัดทำบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก โปรแกรมนี้จัดทำขึ้นเพื่อจัดเก็บข้อมูลพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ และออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งถูกแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติฯ สามารถใช้งานผ่านเว็บไซต์ <http://mccard.anamai.moph.go.th> มีฟังก์ชันการใช้งานทั้งสิ้น 5 ฟังก์ชัน ได้แก่ การบันทึกข้อมูลพนักงานเจ้าหน้าที่ การแก้ไขข้อมูลพนักงานเจ้าหน้าที่ การลบข้อมูลพนักงานเจ้าหน้าที่ การจัดการกับรายการข้อมูลเจ้าหน้าที่ การพิมพ์บัตรพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ สำนักส่งเสริมสุขภาพ ได้จัดประชุมชี้แจงการใช้งานโปรแกรมบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฯ ให้แก่ผู้รับผิดชอบในพื้นที่ ได้แก่ ศูนย์อนามัย และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โดยมีการชี้แจงขั้นตอนในการออกบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ และการจัดการฐานข้อมูลพนักงานเจ้าหน้าที่ในสังกัด ซึ่งขณะนี้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งทั้งสิ้นจำนวน 10,282 คน

สืบเนื่องจากที่มีแผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (พ.ศ. 2563 - 2565) แผนขับเคลื่อนฯ กำหนดให้มีการตรวจเฝ้าระวังเชิงรุกในระดับจังหวัดอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี และรายงานให้กรมอนามัยรับทราบ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายปี 2563

- ร้อยละ 25 ของจังหวัดมีการจัดระบบเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติฯ มีการจัดระบบเฝ้าระวังในภาพเขตสุขภาพและจังหวัดทั้งสิ้น 42 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 54.54
 - ร้อยละ 100 ของผู้ประกอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560
- พบเรื่องร้องเรียนการละเมิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 จำนวน 7 เรื่อง และตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อมูลความผิด จำนวน 4 เรื่อง

ผลการดำเนินงาน ปี พ.ศ. 2564

สถานการณ์การเฝ้าระวัง

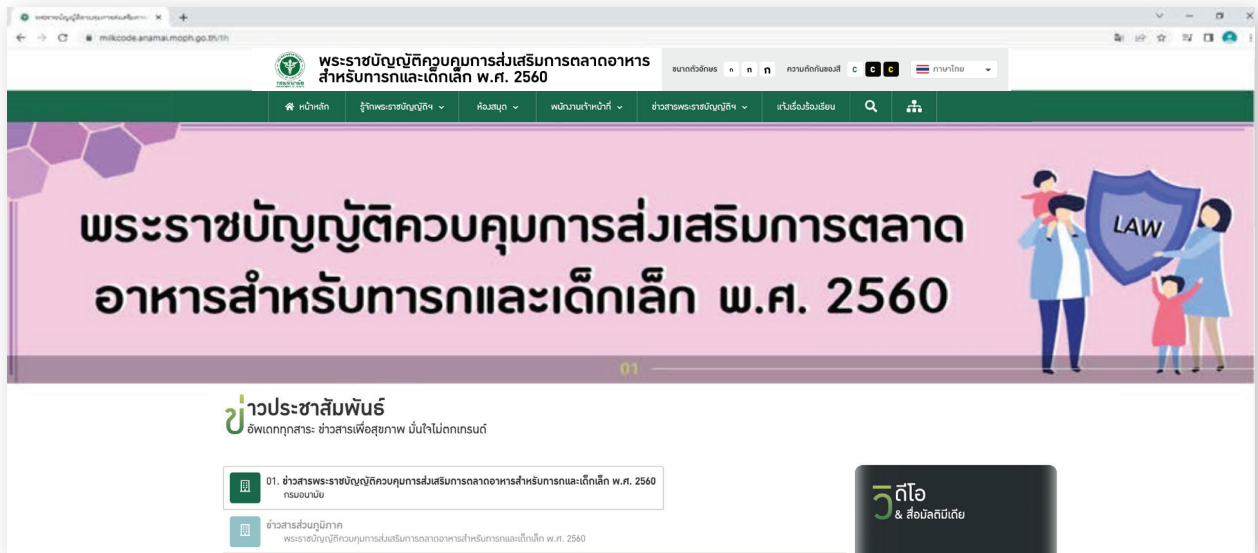
หน่วยงานส่วนกลางโดยสำนักส่งเสริมสุขภาพและกองกฎหมาย กรมอนามัย ร่วมกับศูนย์อนามัยและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด นิเทศติดตามเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติฯ ในพื้นที่เสี่ยงมีการละเมิด ได้แก่ ร้านสะดวกซื้อ สถานพยาบาล ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า และร้านขายยา รวมทั้งเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายผ่านช่องทางออนไลน์ พบการละเมิดกฎหมาย 20 เรื่อง เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้มีผลกระทบต่อการดำเนินงานเฝ้าระวังในพื้นที่ จึงทำให้หลายพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการเฝ้าระวังติดตามและบังคับใช้พระราชบัญญัติฯ ได้

การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนระบบเฝ้าระวัง

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย ได้มีการดำเนินงานต่างๆ เพื่อสนับสนุนระบบเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมาย ดังนี้

1. การสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 โดยจัดทำเว็บไซต์ <https://milkcode.anamai.moph.go.th>

เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและทารก พระราชบัญญัติฯ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

2. จัดทำคำอธิบายพระราชบัญญัติคุ้มครองการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 จำนวน 2 ชุด และแผ่นพับความรู้ ได้แก่

1. คู่มือคำอธิบายพระราชบัญญัติฯ สำหรับผู้ประกอบการ
2. คู่มือคำอธิบายพระราชบัญญัติฯ สำหรับบุคลากร
3. แผ่นพับเรื่องน่ารู้ พ.ร.บ.นมผง

3. พัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในด้านการเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักส่งเสริมสุขภาพจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทีมวิทยากรแกนนำระดับเขตในการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ดังนี้

1) ถ่ายทอดกลยุทธ์และสถานการณ์การส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กในปัจจุบันโดยเฉพาะช่องทางออนไลน์กลายเป็นที่นิยมในการส่งเสริมการตลาดเนื่องจากสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่ายและเผยแพร่ข้อมูลได้รวดเร็ว อีกทั้ง มีร้านค้าออนไลน์ให้ประชาชนสามารถเลือกซื้อสินค้าได้สะดวกสบายยิ่งขึ้น

2) ฝึกปฏิบัติทำหน้าที่วิทยากรแกนนำระดับเขตในการถ่ายทอดสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฯ เพื่อเพิ่มทักษะและความมั่นใจในการทำงาน

3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้สถานการณ์ปัญหาอุปสรรคการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติฯ ในปี 2563 และการวางแผนการขับเคลื่อนฯ ในปี 2564–2565 และสิ่งที่ต้องการสนับสนุนจากส่วนกลาง กลุ่มเป้าหมาย : วิทยากรแกนนำระดับจากศูนย์อนามัยที่ 1-12 สถาบันสุขภาพเขตเมือง ผู้รับผิดชอบงานขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้มีผลกระทบต่อการทำงาน จึงทำให้การพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในด้านการเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติฯ ไม่ครอบคลุมในทุกพื้นที่

4) จัดทำโปรแกรม e-learning พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้การพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินการได้ สำนักส่งเสริมสุขภาพ จึงจัดทำโปรแกรม e-learning พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 เพื่ออบรมพัฒนาความรู้และทักษะแก่พนักงานเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในด้านการเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติฯ เพื่อนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินงานเฝ้าระวังการละเมิดและการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายปี 2564

รอบ 5 เดือนแรก

1. ร้อยละ 50 ของจังหวัดมีการจัดระบบเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติฯ
 - มีการจัดระบบเฝ้าระวังในภาพเขตสุขภาพและจังหวัดทั้งสิ้น 24 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 31.17
2. ร้อยละ 100 ของผู้ประกอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560
 - พบเรื่องร้องเรียนการละเมิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 จำนวน 4 เรื่อง

รอบ 5 เดือนหลัง

1. ร้อยละ 50 ของจังหวัดมีการจัดระบบเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติฯ
 - มีการจัดระบบเฝ้าระวังในภาพเขตสุขภาพและจังหวัด ทั้งสิ้น 29 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 37.66
2. ร้อยละ 100 ของผู้ประกอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560
 - พบเรื่องร้องเรียนการละเมิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 จำนวน 10 เรื่อง

ผลการดำเนินงาน ปี พ.ศ. 2565

สถานการณ์การเฝ้าระวัง

หน่วยงานส่วนกลางโดยสำนักส่งเสริมสุขภาพและกองกฎหมาย กรมอนามัย ร่วมกับศูนย์อนามัย และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด นิเทศติดตามเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติฯ ในพื้นที่เสี่ยงมีการละเมิด ได้แก่ ร้านสะดวกซื้อ สถานพยาบาล ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า และร้านขายยา รวมทั้งเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายผ่านช่องทางออนไลน์ พบการละเมิดกฎหมาย 14 เรื่อง เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้มีผลกระทบต่อการทำงานเฝ้าระวังในพื้นที่ จึงทำให้หลายพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการเฝ้าระวังติดตามและบังคับใช้พระราชบัญญัติฯ ได้

การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนระบบเฝ้าระวัง

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย ได้มีการดำเนินงานต่างๆ เพื่อสนับสนุนระบบเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมาย ดังนี้

1. จัดทำโปสเตอร์สาระสำคัญของพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 สำหรับบุคลากรด้านสาธารณสุข ผู้ประกอบการ และร้านค้า

2. แก้ไขประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสนับสนุนองค์กรวิชาชีพด้านสาธารณสุขและสถาบัน อุดมศึกษาของรัฐ ที่มีการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพแม่และเด็กในการจัดประชุม อบรม หรือสัมมนาด้านวิชาการสำหรับทารกอาหารสำหรับเด็กเล็ก หรืออาหารเสริมสำหรับทารก (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2565 เพื่อความชัดเจนในการบังคับใช้

3. แก้ไขประกาศคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก เรื่อง หลักเกณฑ์การเปรียบเทียบ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2565 เพื่อความชัดเจนในการบังคับใช้

4. จัดทำโปรแกรม e-learning พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (ต่อเนื่องจาก ปีงบประมาณ 2564) เพื่ออบรมพัฒนาความรู้และทักษะแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในด้านการเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติฯ เพื่อนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินงานเฝ้าระวังการละเมิดและการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

5. เฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติฯ ในพื้นที่เสี่ยงพบการละเมิด ได้แก่ ร้านสะดวกซื้อ สถานพยาบาล ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า และร้านขายยา

6. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 โดยกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ประกอบการในฐานะผู้จำหน่ายในทุกช่องทาง เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเป็นการแลกเปลี่ยนประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติฯ ในทางปฏิบัติ

7. งานเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ผ่านศูนย์การเรียนรู้ผู้ขายใน Shopee (Seller Education Shopee)

เงื่อนไขและข้อกำหนดในการจำหน่ายนมผงสำหรับทารกและเด็กเล็ก สูตร 1 และสูตร 2

นมดัดแปลงสำหรับทารกและนมดัดแปลงสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็ก ถูกจัดเป็นอาหารสำหรับทารกและสำหรับเด็กตามกฎหมาย หมายถึง นมดัดแปลงที่มีจุดมุ่งหมายใช้เลี้ยงทารกตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 12 เดือน แทนหรือทดแทนนมแม่ และนมดัดแปลงที่มีจุดมุ่งหมายใช้เลี้ยงทารกที่มีอายุตั้งแต่ 6 เดือนถึง 12 เดือน หรือเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 1 ปีถึง 3 ปี ซึ่งปัจจุบันนี้ประเทศไทยมีนมผงที่เกี่ยวข้องขายในท้องตลาดอยู่ 2 สูตร คือสูตร 1 และสูตร 2

ทำไมต้องห้ามโฆษณา?

ในการส่งเสริมการตลาดนอกจากการลด แลก แจก แถม ที่เราคุ้นหูกันดีแล้ว การโฆษณายังเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมการตลาด เนื่องจากการโฆษณามีอิทธิพลต่อการรับรู้และการตัดสินใจของผู้บริโภคเป็นอย่างมากแต่ก็มีสินค้าบางประเภทที่เป็นผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการที่กฎหมายห้ามโฆษณาโดยเด็ดขาด คือ นมดัดแปลงสำหรับทารกและนมดัดแปลงสูตรต่อเนื่องสำหรับทารกและเด็กเล็กโดยทั่วไปมักจะเรียกว่า **นมผงสูตร 1** และ **นมผงสูตร 2** โดยมีข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 เป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8 กันยายน 2560 โดยมีสาระสำคัญหลักๆ คือ

1. ห้ามโฆษณาอาหารสำหรับทารก และอาหารเสริมสำหรับทารกผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ โทรทัศน์มีเดีย
2. ห้ามใช้ข้อความเกี่ยวกับทารก หรือเด็กเล็ก หรือสื่อเชื่อมโยงไปถึงทารกในการโฆษณาอาหารเด็กเล็ก
3. ห้ามแจกหรือให้ไปรษณีย์หรือสื่อที่ส่งให้รับส่วนลด ขยายพวง แลกเปลี่ยนหรือของขวัญรางวัล ของขวัญหรือสิ่งอื่นใด
4. ห้ามแจกอาหารเสริมทารกหรืออาหารสำหรับเด็ก หรือตัวอย่างอาหารเสริมทารกหรืออาหารสำหรับเด็ก ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
5. ห้ามให้อาหารเสริมทารกหรืออาหารสำหรับเด็ก สิ่งของ หรือสิ่งอื่นใดแก่หญิงตั้งครรภ์ หญิงที่มีบุตรซึ่งเป็นการหรือเด็กเล็ก หรือบุคคลในครอบครัวที่ทารกหรือเด็กเล็ก
6. ห้ามผู้จำหน่ายติดต่อ หญิงตั้งครรภ์ แม่ และครอบครัว ที่มีทารกและเด็กเล็กผ่านช่องทางต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม
7. ห้ามให้ของขวัญแก่บุคลากรสาธารณสุข ห้ามให้ของใช้อุปโภคบริโภคที่ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์ที่หน่วยงานราชการ
8. ห้ามบริษัทที่จัดจำหน่ายอาหารทารกจัดกิจกรรมช้อน การประชุม
9. ห้ามบริษัทจัดการใช้ผลิตภัณฑ์ในสถานที่ต่างๆ นอกจากเป็นการให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ต่อเป็นจดแจ้งข้อมูลในเวลา

ผลการดำเนินงานการเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ในพื้นที่เสี่ยงพบการละเมิด ได้แก่ ร้านสะดวกซื้อ สถานพยาบาล ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า และร้านขายยา โดยสำนักส่งเสริมสุขภาพ ร่วมกับ ศูนย์อนามัย และสถาบันสุขภาพเขตเมือง ตั้งแต่ปี 2562 - 2565 (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2565) พบว่ามีเรื่องร้องเรียนทั้งหมดจำนวน 62 เรื่อง

โดยสามารถจำแนกผู้กระทำความผิด และสามารถเรียงลำดับได้ ดังนี้

1. ผู้ผลิตอาหารสำหรับทารก
2. ห้างสรรพสินค้า
3. ร้านสะดวกซื้อ
4. ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์แม่และเด็ก

สำหรับฐานความผิดเรื่องฉลากผลิตภัณฑ์อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กไม่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนและไม่สามารถมองเห็นหรือแยกแยะได้โดยง่าย จากการวิจัยโดย ผศ.ดร.บวรสรรค์ เจียดำรง และ ดร.เหมือนฝัน คงสมแสวง ปี พ.ศ. 2565 ทำการศึกษาโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อความโฆษณาและความแตกต่างของการออกแบบฉลากบรรจุภัณฑ์ระหว่างนมผงสำหรับทารกและนมผงสำหรับเด็กเล็กที่จำหน่ายในประเทศไทยโดยใช้มาตราวัดแบบ Likert Rating Scales เป็นเครื่องมือในการประเมินค่าระดับคะแนน และใช้วิธีการจัดเวทีประชุมระดมสมองจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายร่วมประเมินให้ค่าน้ำหนักคะแนน ผลการวิจัยพบว่าระดับความแตกต่างระหว่างฉลากบรรจุภัณฑ์นมผงสำหรับทารกมีความแตกต่างจากฉลากบรรจุภัณฑ์นมผงสำหรับเด็กเล็กอยู่ในระดับเกือบจะไม่แตกต่างและแยกแยะได้ยากสำหรับในรายละเอียดสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มที่ฉลากบรรจุภัณฑ์นมผงสำหรับทารกเกือบจะไม่แตกต่างและแยกแยะได้ยากจากฉลากบรรจุภัณฑ์นมผงสำหรับเด็กเล็ก คิดเป็นร้อยละ 70
- 2) กลุ่มที่ฉลากบรรจุภัณฑ์นมผงสำหรับทารกมีความแตกต่างเพียงเล็กน้อย แต่ไม่ชัดเจนจากฉลากบรรจุภัณฑ์นมผงสำหรับเด็กเล็ก คิดเป็นร้อยละ 18
- 3) กลุ่มที่ฉลากบรรจุภัณฑ์นมผงสำหรับทารกไม่มีความแตกต่างจากฉลากบรรจุภัณฑ์นมผงสำหรับเด็กเล็ก คิดเป็นร้อยละ 12

จากข้อมูลการเฝ้าระวังเชิงรุก และข้อมูลการวิจัย แม้จะแสดงให้เห็นสถานการณ์และแนวโน้มการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กในประเทศไทยเพียงบางส่วนแต่ภายหลังจากที่กฎหมายมีผลบังคับใช้ (ตั้งแต่ 8 กันยายน พ.ศ. 2560 จนถึงปัจจุบัน) เป็นระยะเวลากว่า 5 ปีแล้ว แต่พบว่ายังมีการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กที่เป็นการละเมิดและฝ่าฝืนกฎหมาย ทั้งที่เป็นการละเมิดอย่างชัดเจนที่พบเห็นได้จากการเฝ้าระวังเชิงรุกในพื้นที่ และการละเมิดแบบแนบเนียนที่พบอย่างแพร่หลายผ่านช่องทางออนไลน์ต่างๆ

ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการขับเคลื่อนกฎหมายให้ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ยังคงต้องให้ความสำคัญกับการสื่อสาร สร้างการรับรู้ และสร้างความเข้าใจแก่กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ผู้ประกอบการ เพื่อป้องกันการกระทำผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือการกระทำผิดซ้ำรวมถึงการสื่อสารไปยังประชาชนในวงกว้างมากยิ่งขึ้น เพื่อให้รับรู้สิทธิและการปกป้องจากกฎหมายฉบับนี้ นอกจากนี้ การจัดระบบเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายในทุกช่องทางเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งซึ่งต้องมีการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การสื่อสารสร้างความเข้าใจกับกลุ่มบุคลากรด้านสาธารณสุขที่ต้องมีการขยายวงกว้างมากยิ่งขึ้น เพื่อให้บุคลากรด้านสาธารณสุขที่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายฉบับนี้ ได้รับทราบและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

บทที่ 4

แผนขับเคลื่อนการบังคับใช้

พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาด

อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

(พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็ก พ.ศ. 2560 (พ.ศ. 2566 – 2570)

วิสัยทัศน์

ทารกและเด็กเล็กได้รับการคุ้มครองจากการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กทารกและเด็กเล็กตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

พันธกิจ

สื่อสาร ฝังรากลึก สร้างความร่วมมือ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลไกการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์

ผู้ประกอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. ร้อยละ 100 ของผู้ประกอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560
2. ร้อยละ 80 ของจังหวัดมีการดำเนินงานระบบฝังรากลึกการละเมิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

ประเด็นยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาระบบบริหารจัดการการขับเคลื่อนกฎหมาย
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 : เสริมสร้างความเข้มแข็งระบบฝังรากลึกการละเมิดและการบังคับใช้กฎหมาย
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ขับเคลื่อนทางสังคม สื่อสารสาธารณะเพื่อควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็ก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาระบบบริหารจัดการการขับเคลื่อนกฎหมาย

เป้าประสงค์ ขับเคลื่อนกลไกการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด การขับเคลื่อนพระราชบัญญัติฯ ผ่านกลไกคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็กและคณะกรรมการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามตัวชี้วัดย่อยและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายและผลการขับเคลื่อนกฎหมายตามแผนขับเคลื่อน

ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
1. รายงานการดำเนินงานขับเคลื่อนพระราชบัญญัติฯ ของคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็กและคณะกรรมการฯ	1. รายงานการดำเนินงานขับเคลื่อนพระราชบัญญัติฯ ของคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็กและคณะกรรมการฯ	1. รายงานการดำเนินงานขับเคลื่อนพระราชบัญญัติฯ ของคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็กและคณะกรรมการฯ	1. รายงานการดำเนินงานขับเคลื่อนพระราชบัญญัติฯ ของคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็กและคณะกรรมการฯ	1. รายงานการดำเนินงานขับเคลื่อนพระราชบัญญัติฯ ของคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็กและคณะกรรมการฯ
2. รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย	2. รายงานการประเมินผลขับเคลื่อนกฎหมาย	2. รายงานการประเมินผลขับเคลื่อนกฎหมายระยะกลางแผน		2. รายงานการประเมินผลขับเคลื่อนกฎหมายระยะสิ้นสุดแผน

กลยุทธ์

1. ขับเคลื่อนกลไกบริหารจัดการตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริมและสนับสนุนกลไกการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
3. พัฒนาการวิจัยการจัดการความรู้และนวัตกรรมเพื่อติดตามสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หน่วยงานรับผิดชอบ
			2566	2567	2568	2569	2570	
1. ขับเคลื่อนกลไกบริหารจัดการตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็ก พ.ศ. 2560 อย่างมีประสิทธิภาพ	1.1 ดำเนินงานเปรียบเทียบปรับเรื่องร้องเรียนได้ตามระยะเวลาที่กำหนด 1.2 กำกับติดตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็ก พ.ศ. 2560 ให้ทันต่อสถานการณ์	ร้อยละของการดำเนินงานเปรียบเทียบปรับเรื่องร้องเรียน	100	100	100	100	100	กองกฎหมาย กรมอนามัย
2. ส่งเสริมและสนับสนุนกลไกการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย	2.1 การสร้างแนวทางการพัฒนา กลไกร่วมกันระหว่างกรมอนามัยกับองค์กรวิชาชีพ สถานพยาบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมหาวิทยาลัย 2.2 พัฒนากลไก/แนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างกรมอนามัย กับ ผู้ประกอบการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน	ช่องทางการกำกับติดตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติ จำนวนการทำงานร่วมกันระหว่างกรมอนามัยกับองค์กรวิชาชีพ สถานพยาบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมหาวิทยาลัย จำนวนการทำงานร่วมกันระหว่างกรมอนามัย กับ ผู้ประกอบการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน	1 ช่องทาง	1 ช่องทาง	1 ช่องทาง	1 ช่องทาง	1 ช่องทาง	1. สำนักส่งเสริมสุขภาพและกองกฎหมาย กรมอนามัย 2. คณะอนุกรรมการตาม พ.ร.บ. 1. กรมอนามัย (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก) 2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. กรุงเทพมหานคร 4. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) 5. แผนงานพัฒนาวิชาการ และกลไกคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ 6. มูลนิธิศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย 7. เครือข่ายสมาชิกสุขภาพแห่งชาติ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				หน่วยงานรับผิดชอบ
			2566	2567	2568	2569	
3. พัฒนาการวิจัยการจัดการจัดการความรู้และนวัตกรรมเพื่อติดตามสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กเล็ก พ.ศ. 2560	3.1 การพัฒนากระบวนการในการเตรียมพร้อมการกระจายอำนาจสู่ระดับจังหวัด	ข้อมูล/รายงานการสำรวจ/การวิจัย/การศึกษาศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมการกระจายอำนาจสู่ระดับจังหวัด	-	1	-	-	8. กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงพม. 9. สมาองค์กรของผู้บริโภค 10. หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	3.2 การสำรวจ/การวิจัย/การศึกษา/การพัฒนา นวัตกรรม/การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย เพื่อติดตามสถานการณ์และสนับสนุนส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ	ข้อมูล/รายงานการวิจัย/รูปแบบนวัตกรรม - การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย - การประเมินผลการขับเคลื่อนกฎหมายตามแผนขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมาย	1	1	1	1	1. กรมอนามัย 2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 4. กรุงเทพมหานคร
			1	1	1	1	1. กรมอนามัย 2. สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ 3. องค์การอนามัยโลก 4. องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ 5. มหาวิทยาลัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : เสริมสร้างความเข้มแข็งระบบเฝ้าระวังการละเมิดและการบังคับใช้กฎหมาย

เป้าประสงค์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการเฝ้าระวังการละเมิด และสามารถบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ร้อยละของจังหวัดที่มีการเฝ้าระวังการละเมิดและบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100

กลยุทธ์

1. สนับสนุนการพัฒนากระบวนการเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายในระดับพื้นที่
2. พัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ภาคประชาสังคม และประชาชนในด้านเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560
3. จัดการข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมาย

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หน่วยงานรับผิดชอบ
			2566	2567	2568	2569	2570	
1. สนับสนุนการพัฒนา ระบบเฝ้าระวังการ ละเมิดกฎหมายใน ระดับพื้นที่	1.1 พัฒนาแผนงานและ กระบวนการเฝ้าระวังใน ระดับจังหวัด 1.2 ลงพื้นที่เพื่อติดตามเฝ้า ระวังการละเมิดกฎหมาย และรายงานผลการเฝ้าระวัง ในพื้นที่	ร้อยละของจังหวัดที่มีแผนงาน และกระบวนการเฝ้าระวัง	25	50	60	80	100	1. กรมอนามัย (ศูนย์อนามัย และสสม.) 2. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด
		ร้อยละของศูนย์อนามัยมีการ ลงพื้นที่เพื่อติดตามเฝ้าระวังการ ละเมิดกฎหมายและรายงานผล การเฝ้าระวังในพื้นที่ไตรมาสละ 1 ครั้ง (4 ครั้งต่อปี)	80	90	100	80	100	
		ร้อยละของจังหวัดที่มีการลง พื้นที่เพื่อติดตามเฝ้าระวังการ ละเมิดกฎหมายและรายงานผล การเฝ้าระวังในพื้นที่ 2 ครั้งต่อปี	50	60	70	80	100	กรุงเทพมหานคร
		ร้อยละของศูนย์บริ การ สาธารณสุขมีการลงพื้นที่เพื่อ ติดตามเฝ้าระวังการละเมิด กฎหมาย และรายงานผลการ เฝ้าระวังในพื้นที่ 2 ครั้งต่อปี	20	30	40	50	60	
		ร้อยละของจังหวัดที่ภาคประชา สังคมมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง การละเมิดกฎหมาย	20	30	40	50	60	1. กรมอนามัย (ศูนย์อนามัย และสสม.) 2. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด 3. กรุงเทพมหานคร

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				หน่วยงานรับผิดชอบ	
			2566	2567	2568	2569		2570
	1.3 พัฒนาจังหวัดเพื่อเป็นจังหวัดต้นแบบการดำเนินงานเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมาย	ร้อยละของจังหวัดต้นแบบการดำเนินงานเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายของแต่ละศูนย์อนามัย	10	25	50	75	100	1. กรมอนามัย (ศูนย์อนามัยและสสม.) 2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	2.1 พัฒนาศักยภาพของพนักงานเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่ในการเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมายได้(การอบรม/ประชุม/เรียนรู้ผ่านระบบE-learning/เรียนรู้ด้วยตนเอง/แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ชี้แจง)	ร้อยละของพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรุงเทพมหานครที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพผ่านประเมินและมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายในระบบ E-learning	50	60	70	80	100	1. กรมอนามัย (ศูนย์อนามัยและสสม.) 2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
		ร้อยละของพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรุงเทพมหานครที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพผ่านประเมินและมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายในระบบ E-learning	50	60	70	80	100	กรุงเทพมหานคร
	2.2 พัฒนากลไกและช่องทางการเฝ้าระวังสำหรับภาคประชาชน	กลไกและช่องทางการเฝ้าระวังสำหรับภาคประชาชน	1	ดำเนินการ	1	1	ประเมินผลกลไก	1. กรมอนามัย 2. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) 3. มูลนิธิศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทย 4. เครือข่ายสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ 5. ภาคเอกชน 6. มหาวิทยาลัย

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				หน่วยงานรับผิดชอบ
			2566	2567	2568	2569	
3. จัดการข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังการละเมิดกฎหมาย	3.1 มีกระบวนการจัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลการเฝ้าระวังการละเมิดและบังคับใช้กฎหมายที่เป็นปัจจุบัน	กระบวนการจัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลการเฝ้าระวังการละเมิดและบังคับใช้กฎหมาย	1 ช่องทาง	ดำเนินการ	1 ช่องทาง (ทบทวน)	ดำเนินการดำเนินการ	1. กรมอนามัย (ศูนย์อนามัยและสสม.) 2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	3.2 การจัดทำรายงานสรุปผล การเฝ้าระวังการละเมิดและ บังคับใช้กฎหมาย ทุก 6 เดือน	รายงานสรุปผลการเฝ้าระวัง การละเมิดและบังคับใช้ กฎหมาย	2 ครั้ง/ปี	2 ครั้ง/ปี	2 ครั้ง/ปี	2 ครั้ง/ปี	1. กรมอนามัย 2. ศูนย์อนามัยและสสม. 3. สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด 4. กรุงเทพมหานคร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : ขับเคลื่อนทางสังคม สื่อสารสาธารณะเพื่อควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็ก

เป้าประสงค์ ผู้ประกอบการและประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับข้อมูล และเข้าใจเรื่องพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

ตัวชี้วัด ร้อยละของผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมายปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็กและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
ผู้ผลิตผู้นำเข้าและผู้จำหน่าย รายใหญ่ ร้อยละ 100	ผู้ผลิตผู้นำเข้าและผู้จำหน่าย รายใหญ่ ร้อยละ 100	ผู้ผลิตผู้นำเข้าและผู้จำหน่าย รายใหญ่ ร้อยละ 100	ผู้ผลิตผู้นำเข้าและผู้จำหน่าย รายใหญ่ ร้อยละ 100	ผู้ผลิตผู้นำเข้าและผู้จำหน่าย รายใหญ่ ร้อยละ 100

กลยุทธ์

1. สื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็ก พ.ศ. 2560
2. สื่อสารสร้างความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่
3. สื่อสารและสร้างความเข้าใจเรื่องพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็ก พ.ศ. 2560 โดยใช้สื่อบุคคลที่เป็นบุคลากรสาธารณสุข อสม. ภาคประชาสังคม องค์กร กลุ่ม/ชมรม

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				หน่วยงานรับผิดชอบ
			2566	2567	2568	2569	
1. สื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดสำหรับเด็กสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560	1.1 การทบทวนองค์ความรู้และข้อมูลเรื่องกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาด สถานการณ์การส่งเสริมการตลาดและการบริโภคอาหารสำหรับเด็กทารกและเด็กเล็ก ฯลฯ เพื่อจัดทำองค์ความรู้สำหรับสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้เป็นปัจจุบัน	จำนวนเรื่องประเด็นหรือสื่อสำหรับถ่ายทอดประชาสัมพันธ์	5 เรื่อง	5 เรื่อง	5 เรื่อง	5 เรื่อง	5 เรื่อง
			20	25	30	35	40
2. สื่อสารสร้างความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่	1.2 การจัดทำช่องทางสื่อสาร/พัฒนาช่องทาง ให้แก่ 4 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ประกอบการบุคลากรสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน	จำนวนช่องทางสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อหลัก และสื่อออนไลน์	3 ครั้ง	3 ครั้ง	3 ครั้ง	3 ครั้ง	3 ครั้ง
			3 ครั้ง	3 ครั้ง	3 ครั้ง	3 ครั้ง	3 ครั้ง

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					หน่วยงานรับผิดชอบ
			2566	2567	2568	2569	2570	
3. สื่อสารและสร้างความเข้าใจเรื่องพระราชบัญญัติควบคุมการตลาดอาหารสำหรับเด็ก พ.ศ. 2560 โดยใช้สื่อบุคคลที่เป็นบุคลากรสาธารณสุข อสม. ภาคประชาสังคม องค์กร กลุ่ม/ชมรม	3.1 พัฒนาและสนับสนุนบุคลากรสาธารณสุข เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็ก สำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 และสามารถสื่อสารให้ความรู้แก่ประชาชน กลุ่มเป้าหมายที่เป็นหญิงตั้งครรภ์ แม่ และครอบครัว	กระบวนการในการสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้แก่ผู้จำหน่ายในพื้นที่	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1 ครั้ง	1. ศูนย์อนามัยและสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง 2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 3. กรุงเทพมหานคร
	3.2 พัฒนาและส่งเสริมให้อาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.) ชมรมเครือข่ายประชาสังคม สามารถสนับสนุนการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็ก พ.ศ. 2560	ร้อยละของจังหวัดในแต่ละศูนย์ที่มีการพัฒนาบุคลากรสาธารณสุขเพื่อเป็นแกนนำในการสื่อสารให้ความรู้พระราชบัญญัติฯ	20	30	40	50	60	1. สำนักส่งเสริมสุขภาพ 2. ศูนย์อนามัยและสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง 3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
	3.3 พัฒนาและส่งเสริมให้อาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.) ชมรม เครือข่ายภาคประชาสังคม สามารถสนับสนุนการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็ก พ.ศ. 2560	ร้อยละของจังหวัดในแต่ละศูนย์ที่มีการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ชมรม เครือข่ายภาคประชาสังคมเพื่อเป็นแกนนำในการถ่ายทอดความรู้พระราชบัญญัติฯ	20	40	60	80	100	1. สำนักส่งเสริมสุขภาพ 2. ศูนย์อนามัยและสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง 3. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ๔. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				หน่วยงานรับผิดชอบ	
			2566	2567	2568	2569		2570
		ร้อยละของศูนย์บริการสาธารณสุขที่มีการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร (ออส.) ชมรมเครือข่ายภาคประชาสังคม เพื่อเป็นแกนนำในการถ่ายทอดความรู้พระราชบัญญัติ	20	40	60	80	100	กรุงเทพมหานคร

บทที่ 5

การแปลงแผนสู่การปฏิบัติและการติดตามผล

5.1 การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

แผนขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ในปี พ.ศ. 2566 – 2570 จะสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม จำเป็นต้องมีกระบวนการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติในหน่วยงานทุกระดับ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น มาตรการที่กำหนดไว้ในแผนฯ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปพิจารณาเพื่อจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการในระดับโครงการที่สอดคล้องกับบริบทของตนเองได้

คณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (คสท.) และ คณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งได้แก่ คณะอนุกรรมการวิชาการเพื่อควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก คณะอนุกรรมการพัฒนาและให้ความเห็นในประเด็นข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติฯ และ คณะอนุกรรมการสื่อสารภาคีเครือข่าย และขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก เป็นกลไกระดับประเทศที่มีบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายในการกำหนดนโยบาย ทิศทาง และยุทธศาสตร์ รวมทั้งติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนกฎหมายในภาพรวม โดยมีพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นบุคลากรในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและสังกัดกรุงเทพมหานครที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เฝ้าระวัง สถานการณ์การละเมิดกฎหมายและเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการบังคับใช้กฎหมายทั้งนี้ การแปลงแผนฯ ไปสู่ การปฏิบัติ มีแนวทาง ดังนี้

1. การบูรณาการการดำเนินงานตามแผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ในปี พ.ศ. 2566 – 2570

1.1 หน่วยงานส่วนกลาง

กรมอนามัยในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ในปี พ.ศ. 2566 – 2570 ให้แก่หน่วยงานราชการในส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ กรมกิจการเด็กและเยาวชน กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และสำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้รับทราบถึงแนวทางการดำเนินงาน บูรณาการกิจกรรมภายใต้แผนการดำเนินงานฯ เข้าสู่การดำเนินงานตามภารกิจหลัก และส่งต่อข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานในสังกัดทั้งในระดับภูมิภาค และระดับจังหวัด รับทราบในแนวทางการปฏิบัติตามแผนฯ ร่วมกัน

1.2 หน่วยราชการส่วนภูมิภาคและจังหวัด

ระดับเขต

การทำงานระดับเขตถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน หน่วยงานระดับเขตต้องนำนโยบายจากส่วนกลางสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ สร้างกลไกระดับเขตให้สอดคล้องกับบริบทในการขับเคลื่อนงานเพื่อสร้างการรับรู้ความเข้าใจให้กับพื้นที่ให้มีความสามารถในการรายงานหรือร้องเรียนเมื่อพบผู้กระทำการฝ่าฝืนหรือการละเมิดตามกฎหมาย พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ในการติดตามเฝ้าระวังการฝ่าฝืนหรือการละเมิดทั้งเชิงรุกและเชิงรับในพื้นที่ ซึ่งแนวทางในการทำงานประกอบไปด้วย

1. วางแผนภาพรวมของพื้นที่ จัดสรรงบประมาณสำหรับในการอบรมพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ในระดับเขต และสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ให้กับแกนนำในพื้นที่
2. สร้างช่องทางในการติดต่อ เพื่อรับปรึกษาและประสานงาน และรับรายงานเรื่องร้องเรียนจากพื้นที่ เพื่อส่งต่อตามกลไกการรับเรื่องร้องเรียน
3. กำกับติดตามประมวผลการทำงานของทุกหน่วยงานในพื้นที่ สรุปลักษณะการณัของระดับจังหวัด/ระดับเขต และรายงานข้อมูลมายังส่วนกลางเพื่อนำข้อมูลสถานการณ์ไปประมวผล
4. บูรณาการการทำงานร่วมกับคณะทำงานในระดับเขตที่มีอยู่ เช่น MCH Board หรือ แต่งตั้งใหม่หากจำเป็น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทในแต่ละพื้นที่
5. พัฒนาแผนงาน กระบวนการเฝ้าระวังในระดับจังหวัด (จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ) ออกตรวจเฝ้าระวังเชิงรุกในพื้นที่เป้าหมายร่วมกับหน่วยงานระดับจังหวัด ประเมินผลและรายงานผลการเฝ้าระวังในพื้นที่ให้ส่วนกลางรับทราบ ปีละ 2 ครั้ง
6. วางแผนเพื่อจัดกระบวนการในการเตรียมความพร้อมกระจายอำนาจสู่ระดับจังหวัด
7. ส่งเสริม สนับสนุน สร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ในพื้นที่ระดับจังหวัด

ระดับจังหวัด

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดเป็นกำลังที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 การนำแผนฯ ไปจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการร่วมกับแผนประจำปีระดับจังหวัดเพื่อการขับเคลื่อนงานให้มีประสิทธิภาพ สร้างการรับรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น ผู้ประกอบการร้านค้า เครือข่าย อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) บุคลากรสาธารณสุขทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนในพื้นที่สามารถปฏิบัติตามกฎหมายนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางในการปฏิบัติประกอบไปด้วย

1. วางแผนภาพรวมของพื้นที่ และจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงาน
2. กำหนดทีมงาน หรือแต่งตั้งคณะทำงานระดับจังหวัด เพื่อรับผิดชอบงานขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ในพื้นที่
3. รวบรวม และจัดทำฐานข้อมูลผู้ประกอบการระดับจังหวัด
4. กำหนดผู้รับผิดชอบงาน ทั้งในส่วนของบุคลากรสาธารณสุข และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมาย (*สำหรับดำเนินงานเรื่องร้องเรียนและส่งรายงานตามระบบ)

5. มีช่องทางในการติดต่อ เพื่อรับปรึกษาและประสานงาน และรับรายงานเรื่องร้องเรียนจากพื้นที่ เพื่อส่งต่อตามกลไกการรับเรื่องร้องเรียน

6. พัฒนา ส่งเสริม สร้างความรู้ ความเข้าใจ จัดอบรมให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ บุคลากร สาธารณสุข อสม. ในจังหวัด

7. มีแผนในการเฝ้าระวังเชิงรุก และออกตรวจเฝ้าระวังเชิงรุกในพื้นที่เป้าหมาย (เลือกได้ตามบริบท อย่างน้อย 2 ครั้งต่อปีงบประมาณ) และรายงานผลแก่ศูนย์อนามัยเขต ปีละ 2 ครั้ง

8. ส่งเสริม สนับสนุน สร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 แก่บุคลากรสาธารณสุขทั้งภาครัฐและเอกชน อสม. ผู้ประกอบการ รวมไปถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นหญิงตั้งครรภ์ แม่และครอบครัว

1.3 ราชการส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีการดำเนินงานเป็นอิสระจากส่วนกลางทำหน้าที่บริหารจัดการกิจการต่างๆในท้องถิ่นของตน ควรมีการกำหนดแนวทางเพื่อสร้างการรับรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่ วางแนวทางเพื่อชี้แจงและขอความร่วมมือผู้ประกอบการในชุมชนให้ปฏิบัติตามกฎหมายรวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชน (อสม.) และประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการเฝ้าระวังการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กที่ไม่เหมาะสมในพื้นที่

1.4 ภาคเอกชน

สมาคมผู้ผลิตอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (PNMA) สมาคมผู้ค้าปลีก สมาคมโรงพยาบาลเอกชน องค์กรภาคธุรกิจ ห้างร้าน สมาคมและชมรมต่างๆ มีบทบาทเป็นผู้ประสานงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐเพื่อช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลและแนวทางปฏิบัติให้กับสมาชิกหรือหน่วยงานในเครือข่ายตนเองให้มีการดำเนินธุรกิจอย่างถูกต้องตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ทั้งนี้ ควรมีการวางกลไกเพื่อควบคุม ติดตาม กำกับ แนวทางการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กของหน่วยงานในภาคธุรกิจเดียวกันร่วมด้วย นอกจากนี้หน่วยงานด้านการสื่อสารมวลชนควรมีบทบาทในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้แก่สังคมเพื่อให้เข้าใจถึงแนวทางของกฎหมายในการปกป้องสิทธิและสุขภาพของทารกและเด็กเล็กรวมทั้งสะท้อนข้อมูลแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนกฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. การสร้างการรับรู้ ความเข้าใจกับสาธารณะ

กรมอนามัยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ในรูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายให้แก่สังคมในวงกว้าง โดยข้อมูลที่จะสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ต้องเป็นข้อมูลที่ครบถ้วนในสาระสำคัญ เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย บุคลากรด้านสาธารณสุขได้รับทราบ สาระสำคัญและความจำเป็นในการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก เพื่อให้สามารถ

ดำเนินงานได้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดไว้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมาย และประชาชนได้รับทราบสาระสำคัญและประโยชน์จากการมีกฎหมายฉบับนี้

3. เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรในการดำเนินงานตามแผนขับเคลื่อน

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานภายใต้แผนขับเคลื่อนฯ ทุกระดับ ตั้งแต่ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ไปจนถึงส่วนท้องถิ่น ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อให้สามารถดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนฯ ได้ ซึ่งกระบวนการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรตามแผนขับเคลื่อนฯ ฉบับนี้ ประกอบด้วยกระบวนการที่หลากหลายได้แก่การจัดอบรมการประชุมเชิงปฏิบัติการการประชุมชี้แจงการจัดเวทีอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ไปจนถึงการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านโปรแกรม E-learning เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานภายใต้แผนขับเคลื่อนฯ สามารถเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้องตรงกันในทุกระดับ

4. เสริมสร้างความเข้มแข็ง และกลไกภาคประชาสังคม และประชาชน

การขับเคลื่อนกฎหมายให้ครอบคลุมในพื้นที่วงกว้างจำเป็นต้องมีการสร้างความร่วมมือ สร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคมและภาคประชาชน องค์กรในภาคประชาสังคมที่มีความเข้มแข็ง เช่น เครือข่ายสมัชชาสุขภาพแห่งชาติมูลนิธิศูนย์นมแม่แห่งประเทศไทยสภาองค์กรของผู้บริโภคมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัมหน่วยงานเหล่านี้ควรได้รับการเสริมสร้างความเข้มแข็งผ่านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายเพื่อให้สามารถสนับสนุนการเฝ้าระวังการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กพร้อมทั้งสามารถสะท้อนข้อมูลสถานการณ์ในพื้นที่ได้ทั้งนี้ในส่วนของประชาชนนอกจากการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายให้กับประชาชนแล้วการพัฒนากลไกและช่องทางการเฝ้าระวังโดยภาคประชาชน ยังถือเป็นอีกหนึ่งกระบวนการที่จะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อพระราชบัญญัติ ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560

5.2 การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ในปี พ.ศ. 2566 – 2570 มีกลไกดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (คสทท.) มีการประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามแผน ปีละ 3 – 4 ครั้ง (กรมอนามัยซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการของ คณะกรรมการฯ จะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอ เพื่อพิจารณาให้แก่ที่ประชุม)

2. คณะอนุกรรมการ 3 คณะ (คณะอนุกรรมการวิชาการเพื่อควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก คณะอนุกรรมการพัฒนาและให้ความเห็นในประเด็นข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติฯ และคณะอนุกรรมการสื่อสารภาคีเครือข่ายและขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก) มีการประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานจัดทำข้อสรุปเบื้องต้นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของคณะอนุกรรมการชุดนั้นและรายงานต่อไปยังคณะกรรมการ ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กพิจารณาต่อไป

3. พนักงานเจ้าหน้าที่ในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและจังหวัด ดำเนินการเฝ้าระวังในพื้นที่ เพื่อติดตามสถานการณ์การส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กตามแผนงานรายปี (แผนเฝ้าระวังเชิงรุกและแผนเฝ้าระวังเชิงรับ) พร้อมทั้งจัดทำรายงานการเฝ้าระวังส่งมายังกรมอนามัย เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการเฝ้าระวังในภาพรวมของประเทศต่อไป

4. กรมอนามัยดำเนินการ จัดทำ พัฒนารฐานข้อมูล เพื่อรวบรวมผลการดำเนินงานที่ได้ดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนฯ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลข้อมูล การสื่อสาร สร้างการรับรู้ การเฝ้าระวังและการบังคับใช้กฎหมายรวมถึงการบริหารจัดการขับเคลื่อนกฎหมายรายงานต่อคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กเป็นประจำ

5. จัดทำรายงานการประเมินผลการดำเนินงานประจำปี รายงานการประเมินผลการขับเคลื่อนกฎหมายระยะกลางแผน และรายงานการประเมินผลการขับเคลื่อนกฎหมายระยะสั้นสุดแผน โดยฝ่ายเลขานุการรวบรวมและเสนอให้คณะอนุกรรมการฯ และคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พิจารณาเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และวางแผนการปรับปรุงในอนาคต

